

Els eclipsis i el futur

J. M. Mulet

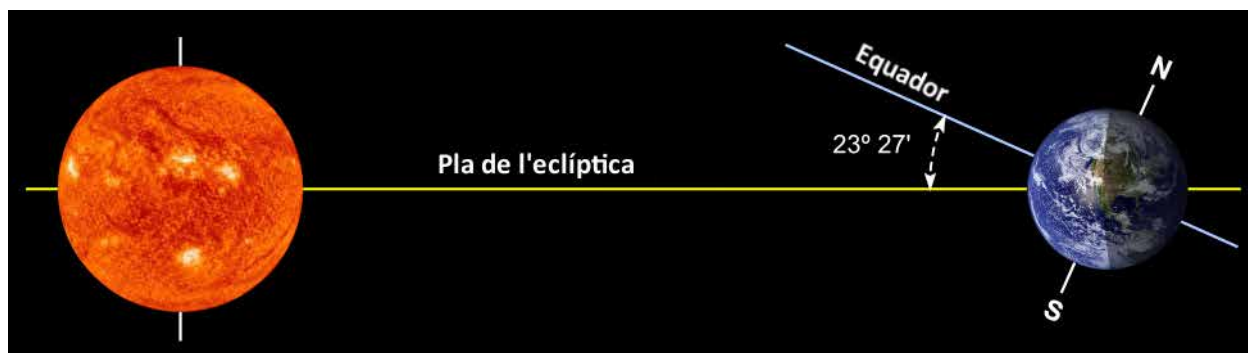
Institut de Biologia Molecular i Cel·lular de Plantes · UPV

Hi ha un efecte dels eclipsis que té un gran impacte cultural, encara que no es gaire conegut. Quan algú et pregunte pel teu horòscop, està fent referència a un fet astronòmic que té relació amb els eclipsis. En el cel hi ha una línia imaginària que diem eclíptica. Quan es produeix un eclipsi la Lluna o l'ombra de la Terra transiten per eixa línia. També és per on passen els planetes visibles a simple vista. Esta línia existeix perquè tots els planetes orbiten en el mateix pla, però la Terra té una inclinació de $23,27^\circ$ respecte a la seua òrbita, que és la que permet que existisquen les estacions. Si la Terra tinguera l'equador alineat amb el pla pel qual orbita al voltant del Sol, no existiria ni la primavera ni l'estiu i els planetes es veurien al cel alineats amb l'equador. Però com que la Terra està inclinada, si superposarem el Sol amb el cel nocturn veuríem que es troba damunt de l'eclíptica. A més, com que la volta de la Terra al voltant del Sol dura exactament un any, les constel·lacions de l'eclíptica retrocedeixen un grau cada dia; així el Sol durant l'any aparentment transita per totes les constel·lacions, encara que en realitat som nosaltres els que ens movem. D'això se n'adonaren els babilonis, que començaren a assignar formes i noms a les agrupacions d'estreles, el que ara diem constel·lacions. Com tenien un sistema de numeració en base 12, doncs les van dividir en 12, i van trobar d'associar-les amb el que passava al seu voltant per veure de traure-li sentit. Així, quan arribaven les pluges era Aqüari; quan migraven els bous salvatges, Taure; quan es pelaven els moltons, Àries; o quan tocava arregar la collita, Verge (per això es representa amb espigues). D'aquesta manera se'ls donava un valor predictiu, encara que utilitzaven el vell truc de saber primer el resultat i després fer la predicció. Els grecs varen arregar eixa tradició i la van fer coincidir

Si la Terra tinguera l'equador alineat amb el pla pel qual orbita al voltant del Sol, no existiria ni la primavera ni l'estiu i els planetes es veurien al cel alineats amb l'equador.

amb la seua mitologia, així bessons representa las personatges mitològics Castor i Pólux, i verge s'associa amb Demeter, la deessa dels cereals i l'agricultura, i escorpi amb el mite d'Orió, una de les constel·lacions més reconeixibles al cel d'hivern amb el seu cinturó i l'espasa.

El que sembla és que als astròlegs no els preocupa massa mirar el cel, perquè ni tan sols en l'origen la posició del Sol coincidía amb les constel·lacions. I que siguen 12 i estiguen el mateix temps és una mica forçat. Des de Babilònia als temps actuals el cel ha canviat. Avui en dia en l'eclíptica n'apareixen 14, Ofiüc, el portador de la serp, constel·lació que representa el déu de la medicina Asclepi o Esculapi. I també Cetus, un monstre marí relacionat amb la mitologia d'Andròmeda i Perseu del qual prové el terme cetaci. Les dates, per suposat, ni son regulars ni coincideixen amb el que surt a les revistes. Si teniu curiositat per saber quin és el signe del zodíac segons l'astronomia, ací ho teniu: Àries: del 18-4 al 13-5; Taure: del 13-5 al 20-6; Bessons: del 20-6 al 19-7; Càncer: del 19-7 al 9-8; Lleó: del 9-8 al 15-9; Verge: del 15-9 al 30-10; Balança: del 30-10 al 22-11; Escorpi: del 22-11 al 29-11; Ofiüc: del 29-11 al 15-12; Sagitari: del 15-12 al 19-1; Capricorn: del 19-1 al 16-2; Aqüari: del 16-2 al 11-3; Peixos: del 11-3 al 18-4 i si vares nàixer entre les 14:00 H del 27 de març i les 14:00 h del 28 de març, llavors eres Cetus.

Pla de l'eclíptica. (<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/1a/Ecliptica-pla-lateral-CA.png>)